

befolyást gyakorol, s hogy a szükséges intézkedéseknek kellő időben való megtétele kedvezőbb eredményt vonand maga után, bizton remélhető, hogy a jövő évi szakvizsgák eredményének közlése alkalmával kedvezőbb hírekkel fogunk szolgálhatni.

Végül szükségesnek tartjuk mindazokat figyelmeztetni, kik a jövő évi szakvizsgánál megjelenni szándékoznak, hogy a vizsgához kellően előkészülve jelenjenek meg, s hogy a tanulásról s a rendelkezésökre álló kitünő szakkönyvek olvasásáról meg nem feledkezvén, ne legyenek azon tévhitben, miszerint a szakvizsga letételéhez elegendő, hogy valaki erdőt látván, néhány fatolvajt megzálogolt, s hogy az erdőőri szolgálat egyedül s kizárólag az erdőknek gyakori bejárásából áll.

Kolozsvártt, 1879. december 2.

r.

Erdészeti szakképzés a müncheni egyetemen.

A megelőző években, midőn a felett folyt a vita, hogy hol van jobb helyén az erdészeti szakoktatás: az egyetemen-e, vagy a különálló erdőakadémián? nagyon sokszor hozatott fel az egyetem ellen, miszerint ott az elméleti oktatás a szemléleti demonstrációval, kellően nem, úgy, mint akadémián semmi esetre sem lesz összeköthető. Ez ellenvetés alaposága is, mint még sok másé, csak képzelt. És hitelesnek tekinthető értesüléseim alapján merem állítani, miszerint egyetlen erdőakadémián sem fordítanak annyi gondot, s mi több, annyi áldozatot a hallteremben előadottnak a valóságban, az erdőben való megvilágosítására és igazolására; s e célra a bajor államerdők példányszerűek.

A szombat nap előadásoktól szabadon van hagyva, s e nyári félévben, ha csak valami különös ok fel nem merült

(időjárás nem képezett akadályt), mindannyi fel lón használva, a legtöbbször vasárnapal együtt, gyakorlati kirándulásokra. Voltak azonban már négy napot igénybe vevő kirándulások is, mely idő alatt az erdészeti előadások, a tanárok közös egyetértésével, szüneteltek.

Az utrakelés rendszeren vasuton történik, és a bajor vasuthálózat tökéletességénél fogva, az utolsó vasuti állomástól pár órai gyalogolás, vagy néha lajtorjás szekéren való döcögés után, a legtanulságosabb erdők érhetők el.

Ily közös kirándulások kiváló sikerességeért méltányolhatlan érdem illeti Gayer tanárt, ki — a szó szoros értelmében — semmi fáradságot sem kimél e tekintetben.

Elöttem feltűnt, hogy a frequentíák mindég rendkívül népesek, a mennyiben 40—50-en és azonfölül jelennek meg az erd. növendékek. Egyebeket nem tekintve, már csak a költség tekintetéből is megfelelő volt ily (nálunk nem igen tapasztalt) buzgalom, mert az egyes kirándulások átlagos költségét 15 márkára — 9 frt körül — lehet számítani. (Voltak azonban 35 márkát — 20 frton felül — igénylő kirándulások is). És ilyet havonként kettőt-hármat tenni, bizony érzékeny rést üt a havi budgeten, gondoltam (és éreztem), mert hát itt is csak lehetnek szegény hallgatók, mint nálunk. Végül rájöttem a dolog nyitjára! mi a bajor kormányt, minden további kommentálás nélkül, a legelőnyösebben mutatja be. Minden bajor erdész-növendéknek, minden egyes kirándulás-költségei olyformán térítettnek meg, miszerint a fuvar-költségek és ezenkívül 3 márka úgy szólva napidíj, fizettetik kiut ólagosan, az erről államköltségvetésileg gondoskodott fedezetből. S bár ez összeg nem oly nagy, hogy ez idők szerinti bajor kollegáimat azzal lehetne gyanusítani, miszerint a kirándulásokat szellemi kaptális szerzése mellett, pénztökegyűjtésre is felhasználják, mindamellett a megtérített költségek oly segélyt képeznek, misze-

rint azzal, esetleg pótlás mellett, a szegényebb hallgatóknak is eszköz van nyújtva, hogy a mindenesetre tanulságos kirándulásokon résztvegyenek.

Igy állván a dolgok, hazafiatalanság nélkül eszébe juthat az embernek, miszerint ugyancsak jó volna, legalább ittléte rövid idejére, a bajor indigenatussal birni, ... mert különben a kirándulások nem csekély költségeit alig-alig győzi. — München, 1879. június-hó elején.

Kovács Géza.

Vadászati tárcza.

I. A koronaherczeg vadászata Munkácson.

Folyó évi november 20-án reggeli 7 órakor érkezett külön udvari vonaton a Koronaherczeg Munkácsra a végből, hogy itt mint gróf Schönborn Buchheim Ervin vendége, medvékre vadásszon, minthogy e ragadozó nagy vadra löni még alkalmá nem volt. Kiséretében valának gróf Bombelles Károly főudvarmesterén s ellentengernagyon kívül, az észak-sarki utazásáról s nevezetes vadászatairól híres Vilczek János és Hoyos Miksa grófok, nemkülönbén Bakalovics őrnagy s ő fensége szárnysegéde. E vendégek mind a grófi kastélyba szálltak, miután a Koronaherceget a polgárság mind az indóháznál, mind a beregszászi utczában s a gróf által a kastély előtt felállított, zöld fenyőgalylyakkal s nemzeti és birodalmi zászlókkal felékített diadaliveknél lelkesen udvözlé.

Mint a Koronaherczeg, ugy kísérete teljesen polgári vadászruhákba voltak öltözve; nevezetesen viselt a főherczeg két ellenzővel sisakszerűleg ellátott világos szürke posztónemez kalapot, szürke testhez álló szőrmés gallérral ellátott bekecses és barna sikos pantallonnadrágot, mely öltözék takarékoságra való czélzattból a legegyszerűbb vala.